

Prof. PhDr. Jan Kumpera, CSc.

Emeritní vedoucí Katedry historie
Pedagogické fakulty
Západočeské univerzity Plzeň

Martin POLÁK, ARCHEOLOGICKÁ LOKALITA PLEŠIVEC V REGIONÁLNÍCH SOUVISLOSTECH. Bakalářská práce. Historie se zaměřením na vzdělávání. Vedoucí práce: PaedDr. Helena Východská.

Katedra historie Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni 2021, 133 stran textu, 10 příloh, 580 (sic!) poznámek pod čarou.

„Brdský Olymp“, jak je občas nazývána tento nápadný rozložitý vrch na severním výběžku masivu Brd, je v hledáčku české archeologie již dvě staletí a jako „magnetická hora“ přitáhl i pozornost Marina Poláka, který svůj zájem zúročil do úspěšné bakalářské práce. Ta nejen plně vyhovuje běžným standardům pro podobné absolventské studie, ukončující vzdělání na bakalářském stupni, ale svojí kvantitou (133 stran textu s 580 poznámkami!) a zejména kvalitou je přesahuje. Autor se dokázal zorientovat ve spleti dosavadní literatury, od klasických archeologických kompendií až po nejnovější badatelské studie a současné nálezové interpretace.

Plešivec, jak zdůrazňuje autor i slavné zdejší nálezy (depoty), si svoje mimořádné postavení v dějinném kontextu pravěkých Čech zasloužil svým strategickým postavením při cestě údolím Litavky do vnitrozemí, a to od neolitu až na práh historického věku. Autor jazykově obratně a odborně poučeně vytvořil sice kompilaci, ale fundovanou, která tak představuje užitečný souhrn všeho podstatného, co o Plešivci dá zjistit, včetně androgenních vlivů na podobu samotného hradiště a pokusů využít rudné bohatství v bezprostředním okolí. Využil a komparativně shrnul poznatky jak speciálních studií, tak popularizačních prací (Čása, Cílek) i muzejních expozicí (Muzeum Hořovicka). Faktografický objem je značný. Kolega Polák využil i svých digitálních kompetencí, aby získal nejaktuálnější poznatky z elektronických portálů Archeologického ústavu AV ČR a jiných spřízněných vědeckých institucí. Svůj zájem o Plešivec rozšířil i na pole paleontologie, z textu je zřejmá důvěrná znalost plešiveckého terénu a zdejší kulturněhistorické krajiny.

Autor poctivě přiznává metodologické problémy, se kterými se na své cestě za poznáním tajemného Plešivce setkal (neobyčejné množství pramenů a jejich pestrost). Jak ale oprávněně sebevědomě uzavírá, vytčený cíl byl naplněn, tj. „*nashromáždít všechny dostupné informace a vytvořit z nich do té doby neexistující koherentní celek. V práci se podařilo přehlednit všechna archeologická období, ze kterých nám hora vydala doklady*“. V širším kontextu si Polák také všiml podobnosti Plešivce s dalšími hradišti regionu (Žďár u Rokycany, Okrouhlé Hradiště u Konstantinových Lázní), a to jak valového opevnění akropole, tak podobnými nálezy z pozdního bronzu a raně halštatského období. Posuzovaný výsledkem autorovy píle jednoznačně hodnotím jako vydařený, a proto navrhuji připuštění práce k obhajobě s hodnocení „**výborně**“.